EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 24.11.2017.
COM(2017) 692 final

2017/0310 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES REGULA,

ar ko Padomes Regulu (ES) Nr. 1370/2013 par konkrēta atbalsta un kompensāciju noteikšanas pasākumiem saistībā ar lauksaimniecības produktu tirgu kopīgo organizāciju groza attiecībā uz kvantitatīvo ierobežojumu, kas piemērojams vājpiena pulvera iepirkšanai

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Valsts intervences krājumos patlaban ir gandrīz 400 000 t vājpiena pulvera. Šis apjoms 2017. gada pirmajā pusē bija vienāds ar trešdaļu no vājpiena pulvera tirdzniecības kopapjoma pasaulē. Šo krājumu pastāvēšana traucējoši ietekmē tirgu.

Saskaņā ar Piena tirgus novērošanas ekonomiskās padomes ziņojumu tauku un proteīnu cenu atšķirība ir krasāka nekā jebkad. Sviesta un vājpiena pulvera cenu attiecība desmit gadus bija vidēji 1,4 (mazākā 0,8, lielākā 1,7), bet kopš 2016. gada maija tā ir pieaugusi un pašreiz ir tuvu 4:1. Reaģējot uz šādu vēl nepieredzētu starpību starp sviesta un vājpiena pulvera cenām, piedāvāšanai valsts intervencei ir tendence notikt apstākļos, kad drošības tīkla instrumentu mobilizācijai nav tirgus pamatojuma.

Valsts intervence par nemainīgu cenu atsāksies 2018. gada martā un turpināsies līdz 2018. gada septembrim, kā paredzēts tirgu kopīgās organizācijas regulā, nepārsniedzot 109 000 tonnu lielu daudzumu gadā.

Tā kā tirgus eksperti augsto pieprasījumu pēc sviesta vērtē kā strukturālu parādību, vājpiena pulveris joprojām paliks faktiski kā mazvērtīgs blakusprodukts, ja vien nerodas jauni noieta tirgi. Šādos apstākļos pastāv reāla iespēja, ka no nākamā gada marta vājpiena pulveris būs jāiepērk valsts intervencē. Ja tā notiktu, kad piena iepirkuma cenas ir apmierinošā līmenī, skaidri redzams, ka valsts intervence novirzītos no mērķa – nodrošināt pietiekami augstu dzīves līmeni lauksaimniekiem.

Tātad jārod risinājums, lai nepieļautu, ka vājpiena pulveri 2018. gadā par nemainīgu cenu iepērk bez pietiekama tirgus pamatojuma. Lai to panāktu, vajadzētu noteikt, ka 2018. gadam limits iepirkšanai valsts intervencē par nemainīgu cenu ir nulle. Tas izraisītu konkursa procedūras uzsākšanu no 2018. gada 1. marta, kad sākas valsts intervences periods, un Komisija ar balsojumu Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas komitejā katram atsevišķam gadījumam noteiktu, kādus apjomus vajadzētu iepirkt un par kādu iepirkuma cenu.

Lai panāktu šajā regulā noteiktā pasākuma tūlītēju ietekmi tirgū un lai tirgus dalībnieki būtu informēti laikus pirms nākamā intervences perioda sākuma, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas.

• Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Šis priekšlikums ir saskanīgs ar lauksaimniecības produktu tirgu kopīgās organizācijas ideju, kuras mērķis ir stabilizēt tirgus un nodrošināt pietiekami augstu dzīves līmeni lauksaimniekiem.

Priekšlikums ir saderīgs ar LESD 43. panta 3. punktu, saskaņā ar kuru Padome pēc Komisijas priekšlikuma paredz pasākumus par cenu, nodevu, atbalsta un kvantitatīvo ierobežojumu noteikšanu un zvejas iespēju noteikšanu un iedalīšanu.

• Saskanība ar citām Savienības politikas jomām

Neattiecas.

2. TIESISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN SAMĒRĪGUMS

- **Juridiskais pamats**

Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 3. punkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Priekšlikums ir ES un dalībvalstu dalītā kompetencē un ir saskaņā ar subsidiaritātes principu.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu.

- **Instrumenta izvēle**

Neattiecas.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŽU AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Neattiecas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Finansiālā ietekme atkarīga no piedāvātajiem vājpiena pulvera daudzumiem/cenām un apstiprinātajiem daudzumiem/cenām laikposmā no 2018. gada marta līdz septembrim, kā arī no vājpiena pulvera tirgus attīstības.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Neattiecas.

- **Paskaidrojošie dokumenti (attiecībā uz direktīvām)**

Neattiecas.

- **Konkrēto priekšlikuma noteikumu detalizēts skaidrojums**

Neattiecas.

2017/0310 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES REGULA,

ar ko Padomes Regulu (ES) Nr. 1370/2013 par konkrēta atbalsta un kompensāciju noteikšanas pasākumiem saistībā ar lauksaimniecības produktu tirgu kopīgo organizāciju groza attiecībā uz kvantitatīvo ierobežojumu, kas piemērojams vājpiena pulvera iepirkšanai

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar paziņotajiem datiem 2017. gada jūlija beigās valsts intervences krājumos Savienībā bija 357 359 tonnas vājpiena pulvera. Papildus tam līdz intervences perioda beigām – 2017. gada 30. septembrim – iepirkšanai par fiksētu cenu tika piedāvātas 22 710 tonnas.

(2) Piena un piena produktu nozare, kuru iespaidojis īpaši liels pieprasījums pēc sviesta, piedzīvo vēl nepieredzētu starpību starp sviesta un vājpiena pulvera cenām.

(3) Sagaidāms, ka 2018. gadā piena piegāžu apjoms Savienībā palielināsies, un rezultātā pieaugs sviesta un vājpiena pulvera ražošanas apjoms.

(4) 2018. gadā cenas, kādas lauksaimniekiem maksā par svaigpienu, visticamāk, saglabāsies tādas, kas tāpat kā pašreiz, kad ir liels pieprasījums pēc sviesta un siera, piensaimniecības nozarei ir izdevīgas, kaut arī piena proteīnu cenas ir relatīvi zemas.

(5) Šie tirgus faktori 2018. gadam rada izņēmuma stāvokli, kas īpaši jāņem vērā attiecībā uz valsts intervences mehānisma darbību piena produktu jomā.

(6) Padomes Regulas (ES) Nr. 1370/2013[1] 3. pantā ir noteikts kvantitatīvs ierobežojums vājpiena pulvera iepirkšanai par fiksētu cenu, kas minēta tās pašas regulas 2. pantā. Kad minētais ierobežojums ir sasniegts, iepirkšana ir jāveic konkursa procedūrā, lai noteiktu maksimālo iepirkšanas cenu.

(7) Lai nepieļautu, ka vājpiena pulveri iepērk par fiksētu cenu situācijā, kad tas nebūtu saskaņā ar drošības tīkla mērķiem, visa valsts intervence attiecībā uz vājpiena pulveri būtu jāveic saskaņā ar konkursa procedūru. Tālab būtu jānosaka, ka kvantitatīvais ierobežojums, kas piemērojams vājpiena pulvera iepirkšanai par fiksētu cenu, 2018. gadam ir nulle.

(8) Tādēļ Regula (ES) Nr. 1370/2013 būtu attiecīgi jāgroza.

[1] Padomes 2013. gada 16. decembra Regula (ES) Nr. 1370/2013 par konkrēta atbalsta un kompensāciju noteikšanas pasākumiem saistībā ar lauksaimniecības produktu tirgu kopīgo organizāciju (OV L 346, 20.12.2013., 12. lpp.).

(9) Lai panāktu šajā regulā noteiktā pagaidu pasākuma tūlītēju ietekmi tirgū un lai tirgus dalībnieki būtu informēti laikus pirms nākamā intervences perioda sākuma, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (ES) Nr. 1370/2013 3. panta 1. punktā pievieno šādu trešo daļu:

"Atkāpjoties no pirmās daļas, 2018. gadā kvantitatīvais ierobežojums vājpiena pulvera iepirkšanai par fiksētu cenu ir 0 tonnu."

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

FINANŠU PĀRSKATS

FS/17/MvD/aj Ares (2017) 5672905
6.142.2017.1 agri.ddg3.g.3(2017)5670846
DATUMS: 13.10.2017.

1. BUDŽETA POZĪCIJA
Sk. turpmāk izklāstīto budžeta prognozi.

05 02 12 02 (Vājpiena pulvera uzglabāšanas pasākumi)

APROPRIĀCIJAS

2017. gada budžets:
EUR 19 miljoni
2018. gada budžeta projekts:
EUR 12 miljoni

2. NOSAUKUMS

PADOMES REGULA, ar ko Regulu (ES) Nr. 1370/2013 par konkrēta atbalsta un kompensāciju noteikšanas pasākumiem saistībā ar lauksaimniecības produktu tirgu kopīgo organizāciju groza attiecībā uz kvantitatīvo ierobežojumu, kas piemērojams vājpiena pulvera iepirkšanai

3. JURIDISKAIS PAMATS

Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 3. punkts.

4. MĒRĶI
Nepieļaut, ka citu piena produktu augsto cenu dēļ vājpiena pulveri iepērk par fiksētu cenu situācijā, kad drošības tīkla mērķu sasniegšanai šāda iepirkšana nebūtu vajadzīga. Valsts intervence attiecībā uz vājpiena pulveri būtu jāveic saskaņā ar konkursa procedūru.

5. FINANSIĀLĀ IETEKME	12 MĒNEŠU PERIODS (miljonos EUR)	2018. FINANŠU GADS (miljonos EUR)	2019. FINANŠU GADS (miljonos EUR)
5.0 IZDEVUMI - KO SEDZ NO ES BUDŽETA (KOMPENSĀCIJAS/INTERVENCES PASĀKUMI) - VALSTU IESTĀDES - CITI	p.m.	p.m.	p.m.

5.2 APRĒĶINA METODE
Sk. piezīmes

6.0 VAI PROJEKTU VAR FINANSĒT NO APROPRIĀCIJĀM, KAS IERAKSTĪTAS KĀRTĒJĀ BUDŽETA ATTIECĪGAJĀ NODAĻĀ? Neattiecas.

6.1 VAI PROJEKTU VAR FINANSĒT, VEICOT KĀRTĒJĀ BUDŽETA STARPNODAĻU PĀRVIETOJUMUS? Nē

6.2 VAI BŪS VAJADZĪGS PAPILDU BUDŽETS? Nē

6.3 VAI APROPRIĀCIJAS BŪS JĀIERAKSTA NĀKAMO GADU BUDŽETOS? Sk. piezīmi

PIEZĪMES

Finansiālā ietekme atkarīga no piedāvātajiem vājpiena pulvera daudzumiem/cenām un apstiprinātajiem daudzumiem/cenām laikposmā no 2018. gada marta līdz septembrim, kā arī no vājpiena pulvera tirgus attīstības.